

Suomijos garantija oro transporto bendrovei *Finnair*, kuria siekta padėti jai gauti iš pensijų fondo 600 mln. EUR paskolą, skirtą jos apyvartinio kapitalo poreikiams patenkinti įvykus Covid-19 pandemijai, atitinka Sąjungos teisę

Garantija buvo būtina siekiant atitaisyti didelius Suomijos ekonomikos sutrikimus, atsižvelgiant į Finnair svarbą šiai ekonomikai

2020 m. gegužės 13 d. Suomija pranešė Europos Komisijai apie pagalbos priemonę – valstybės garantiją Suomijos oro transporto bendrovei *Finnair Plc*, kuria siekiama padėti jai gauti iš pensijų fondo 600 mln. EUR paskolą, skirtą jos apyvartinio kapitalo poreikiams patenkinti. Garantija, turėjusi padengti 90 % paskolos, buvo suteikta ne ilgesniam kaip trejų metų laikotarpiui ir skirta taikyti tuo atveju, jei *Finnair* neįvykdytų pensijų fondo įsipareigojimų.

Remdamasi savo komunikatu dėl laikinosios valstybės pagalbos priemonių sistemos ekonomikai dėl dabartinio Covid-19 protrūkio¹ Komisija pripažino *Finnair* suteiktą garantiją valstybės pagalba, suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą². Pagal šią nuostatą pagalba, skirta dideliems valstybės narės ekonomikos sutrikimams atitaisyti, tam tikromis sąlygomis gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka.

Oro transporto bendrovė *Ryanair* pareiškė ieškinį dėl Komisijos sprendimo panaikinimo, tačiau Europos Sąjungos Bendrojo Teismo dešimtoji išplėstinė kolegija jį atmetė. Šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas pirmą kartą išnagrinėjo individualios valstybės pagalbos, skirtos siekiant reaguoti į Covid-19 pandemijos sukeltas pasekmes, atsižvelgiant į SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, teisėtumą³.

Bendrojo Teismo vertinimas

Pirmiausia Bendrasis Teismas išnagrinėjo ginčijamo sprendimo teisėtumą, atsižvelgdamas į SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą.

Viena vertus, dėl prieštaravimų, kad vienintelei įmonei individualiai suteikiama pagalba negali atitaisyti didelių valstybės narės ekonomikos sutrikimų, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, Bendrasis Teismas visų pirma priminė, kad ši nuostata taikoma ir pagalbos sistemoms, ir individualiai pagalbai. Taigi individuali pagalba gali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka, jeigu ji yra būtina, tinkama ir proporcinga dideliems atitinkamos valstybės narės ekonomikos sutrikimams atitaisyti.

¹ Komisijos komunikatas „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį Covid-19 protrūkį, sistema“ (OL C 91 I, 2020, p. 1) su pakeitimais, padarytais 2020 m. balandžio 3 d. (OL C 112 I, 2020, p. 1).

² 2020 m. gegužės 18 d. Komisijos Sprendimas C(2020) 3387 final dėl valstybės pagalbos SA.56809 (2020/N) – Suomija – COVID-19: valstybės garantija, suteikta bendrovei *Finnair*.

³ 2021 m. vasario 17 d. Sprendime *Ryanair / Komisija*, T-238/20 (taip pat žr. pranešimą spaudai Nr. 16/21) Bendrasis Teismas atliko panašią analizę ir išnagrinėjo Švedijos valstybės pagalbos sistemos, priimtos siekiant reaguoti į Covid-19 pandemijos sukeltas pasekmes Švedijos oro transporto rinkai, teisėtumą. 2021 m. balandžio 14 d. Sprendimuose *Ryanair / Komisija*, T-378/20 ir *Ryanair / Komisija*, T-379/20 (taip pat žr. pranešimą spaudai Nr. 52/21) Bendrasis teismas, be kita ko, išnagrinėjo dvi atskiras individualios pagalbos priemones, remdamasis SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktu.

Toliau Bendrasis Teismas pabrėžė, kad **galimas *Finnair* nemokumas sukeltų rimtų pasekmių Suomijos ekonomikai, todėl valstybės garantija, kuria siekiama išsaugoti *Finnair* veiklą ir išvengti to, kad galimas jos nemokumas dar labiau sutrikdytų Suomijos ekonomiką, yra tinkama priemonė siekiant prisidėti prie didelių Suomijos ekonomikos sutrikimų, kuriuos sukėlė Covid-19 pandemija, atitaisymo.**

Ši Bendrojo Teismo išvada grindžiama tuo, kad *Finnair*:

– yra pagrindinė oro transporto bendrovė Suomijoje, 2019 m. pervežusi beveik 15 milijonų keleivių, t. y. 67 % visų keleivių, tais metais pervežtų Suomijoje, iš Suomijos ir į ją;

– yra pagrindinis krovinių vežimo oro transportu operatorius Suomijoje ir tenkina kelių Suomijos teritorijoje esančių įmonių produktų eksporto ir importo poreikius bei valdo platų Azijos oro transporto tinklą;

– turi 6 800 darbuotojų, o pirkimai iš jos tiekėjų, kurių dauguma yra Suomijos įmonės, 2019 m. sudarė 1,9 mlrd. EUR;

– reikšmingai prisideda prie mokslo tyrimų Suomijoje ir yra šešiolikta pagal dydį bendrovė Suomijoje, vertinant pagal jos indėlį į šios šalies BVP.

Kita vertus, dėl prieštaravimų, kad Komisija nepalygino pagalbos teigiamo ir neigiamo poveikio, Bendrasis Teismas nusprendė, jog SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nenustatyta reikalavimo atlikti tokį palyginimą, priešingai nei nurodyta SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkte. Komunikate dėl laikinosios sistemos tokio palyginimo taip pat nereikalaujama.

Antra, Bendrasis Teismas išnagrinėjo tariamą nediskriminavimo principo pažeidimą. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pirmiausia pažymėjo, kad dėl savo charakteristikos individuali pagalba įtvirtina skirtingą požiūrį ar net diskriminaciją, kuri neatsiejama nuo priemonės individualaus pobūdžio. Teigti, kad tokia pagalba prieštarauja nediskriminavimo principui, iš esmės reikštų sistemingai ginčyti bet kokios individualios pagalbos suderinamumą su vidaus rinka, nors pagal Sąjungos teisę valstybėms narėms leidžiama teikti individualią pagalbą, jeigu tenkinamos SESV 107 straipsnyje numatytos sąlygos.

Be to, darant prielaidą, kad *Finnair* suteikta garantija įtvirtintas skirtingas požiūris gali būti prilyginamas diskriminacijai, reikia patikrinti, ar ši garantija pateisinama teisėtu tikslu ir yra būtina, tinkama ir proporcinga šiam tikslui pasiekti.

Anot Bendrojo Teismo, ***Finnair* suteiktos garantijos suteikimo sąlygos leido pasiekti numatytą tikslą, nes buvo pakankamai teisiškai įrodyta, kad Covid-19 pandemija sukėlė didelių sutrikimų Suomijos ekonomikai ir kad Suomijos oro transporto rinka dėl minėtos pandemijos patyrė didelių neigiamų pasekmių. Be to, pagalbos priemonė buvo būtina, nes dėl staigaus veiklos sumažėjimo, kurį sukėlė Covid-19 pandemija, ir negalėjimo patenkinti savo likvidumo poreikių, naudojantis kredito rinkomis, *Finnair* kilo nemokumo rizika. Galiausiai, atsižvelgiant į *Finnair* svarbą Suomijos ekonomikai, valstybės garantijos suteikimas tik *Finnair* neviršijo to, kas tinkama ir būtina Suomijos tikslams pasiekti.**

Trečia, dėl prieštaravimų, grindžiamų laisvės teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvės pažeidimu, Bendrasis Teismas konstatavo, kad ***Ryanair* nenurodė, kaip išimtinis valstybės garantijos suteikimo pobūdis gali atgrasyti ją nuo įsisteigimo Suomijoje** arba nuo paslaugų teikimo ir skrydžių vykdymo iš Suomijos ir į ją. Bendrasis Teismas pažymėjo, kad *Ryanair* nenurodė faktinių ar teisinių aplinkybių, dėl kurių nagrinėjama individuali pagalba turėtų ribojamąjį poveikį, viršijantį tas priemones, dėl kurių atsirado SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas, tačiau kurios vis dėlto yra būtinos ir proporcingos dideliems Covid-19 pandemijos sukeltiems Suomijos ekonomikos sutrikimams atitaisyti, vadovaujantis SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkto reikalavimais.

Galiausiai Bendrasis Teismas kaip nepagrįstus atmetė ieškinio pagrindus, grindžiamus tariamu pareigos motyvuoti pažeidimu, ir konstatavo, kad nereikia nagrinėti ieškinio pagrindo, grindžiamo procesinių teisių, kylančių iš SESV 108 straipsnio 2 dalies, pažeidimu, pagrįstumu.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106